

Magdalena Kosmalska*

**ZMIANY INFRASTRUKTURY I KSIĘGOZBIORU BIBLIOTEKI
WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU
SZCZECIŃSKIEGO¹**

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego na początku swego istnienia mieściła się w prowizorycznym budynku przy ul. Łukasińskiego 43, w trzech pomieszczeniach o łącznej powierzchni 90 m². Największe z nich (53 m²) zajmowała czytelnia. Magazyn miał powierzchnię 24,7 m², a pracownia – 10,8 m². Czytelnicy mieli do dyspozycji trzynaście miejsc do pracy indywidualnej. Początkowo była to powierzchnia wystarczająca. W 1987 roku przeprowadzono remont pomieszczeń biblioteki, podczas którego kosztem czytelnicy, wygospodarowano miejsce na dodatkowe regały, potrzebne do rozmieszczenia wciąż napływających wydawnictw ciągłych.

Po przekształceniu dotychczasowego Instytutu Prawa i Administracji w 1988 roku w Wydział Prawa i Administracji Biblioteka stała się automatycznie biblioteką wydziałową. Zmiany organizacyjne nie przyniosły niestety zmian lokalizacji. Stanowiło to ogromny problem, gdyż ciągły rozwój biblioteki, napływ zbiorów, powodował brak miejsca i narastające problemy lokalowe.

W maju 1990 roku Wydział Prawa i Administracji otrzymał od Ministerstwa Obrony Narodowej pokoszarowy budynek przy ulicy Narutowicza 17a,

* mgr Magdalena Kosmalska, Biblioteka Główna Uniwersytetu Szczecińskiego, adres e-mail: m.kosmalska@bg.szczecin.pl

¹ Tekst powstał na podstawie publikacji M. Kosmalskiej, *Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji*, w: *Sieć biblioteczna Uniwersytetu Szczecińskiego w trzydziestoleciu (1985–2015)*, red. M. Różycka, Szczecin 2015, s. 126–133.

który wymagał gruntownego remontu. W nowej lokalizacji Biblioteka rozpoczęła działalność 16 listopada 1990 roku. Przyznano jej powierzchnię 406 m². Czytelnia dla studentów miała powierzchnię 100 m², z 34 miejscami do pracy indywidualnej, czytelnia dla pracowników naukowych 50 m² i dwanaście miejsc do pracy indywidualnej, natomiast magazyny – 270 m². W jednym z magazynów usytuowano pracownię dla kardy naukowej.

W 1999 roku dokonano reorganizacji rozmieszczenia księgozbioru. Zmieniono przeznaczenie poszczególnych pomieszczeń. Magazyn czasopism przeniesiono do pomieszczeń piwnicznych, inaczej podzielono księgozbiór podręczny. Dzięki temu mimo niezmienionej powierzchni ogólnej uzyskano większą powierzchnię dla czytelników.

W 2000 roku uzyskano dodatkowe pomieszczenie o powierzchni 40 m², przeznaczone na nowo utworzony Ośrodek Informacji Naukowej. Usytuowany był poza biblioteką, w pomieszczeniach na parterze Wydziału Prawa i Administracji.

Trzy lata później w pomieszczeniach Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji przeprowadzono gruntowny remont. Dzięki pracom budowlanym powierzchnia biblioteki wzrosła o 100 m² i wynosiła łącznie 520 m². Wsparcie finansowe władz Wydziału umożliwiło przygotowanie w uzyskanym dodatkowo pomieszczeniu czytelni multimedialnej. Biblioteka po remoncie udostępniała czytelnię książek z 25 miejscami do pracy, czytelnię czasopism z 40 miejscami oraz czytelnię multimedialną z 37 stanowiskami komputerowymi. Posiadała również dwa dodatkowe pomieszczenia, tzw. recepcję oraz zaplecze. Były to wydzielone pięćdziesięciometrowe pomieszczenia. W recepcji umieszczono katalogi kartkowe oraz księgozbiór podręczny skupiający wydawnictwa encyklopedyczne, leksykony wiedzy ogólnej oraz słowniki językowe. Zaplecze pełniło podwójną funkcję: magazynu i pracowni.

Obecnie struktura i sytuacja lokalowa Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji jest taka sama. Dzięki dążeniu kierownictwa i pracowników biblioteki, przy wydatnym wsparciu finansowym Wydziału, przeprowadzono konieczne remonty powierzchni magazynowych i wymieniono okna. Zwiększyło to komfort pracy studentów, pracowników naukowych, jak również samych bibliotekarzy.

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji gromadzi księgozbiór pod kątem potrzeb naukowo-dydaktycznych studentów i pracowników naukowych Wydziału. Zakres tematyczny zbiorów obejmuje prawo i nauki pokrewne. Z chwilą powołania Uniwersytetu Szczecińskiego zbiory biblioteki wynosiły łącznie 3912 woluminów. W ich skład wchodziły wydawnictwa zwarte, wydawnictwa ciągłe oraz zbiory specjalne: prace magisterskie i dyplomowe.

W latach osiemdziesiątych XX wieku księgozbiór biblioteki był sukcesywnie uzupełniany poprzez zakup na rynku wydawniczym i antykwarycznym. Gromadzenie zbiorów odbywało się głównie na podstawie „Zapowiedzi Wydawniczych”, „Przewodnika Bibliograficznego”, ofert poszczególnych wydawnictw oraz dezyderat czytelników. Ważnym źródłem uzupełniania zbiorów były dary od pracowników naukowych i instytucji, m.in. Instytutu Zachodniopomorskiego. Dzięki ścisłej współpracy z innymi bibliotekami udało się skompletować wiele wydawnictw uczelnianych, przykładowo z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika czy Uniwersytetu Wrocławskiego. Z powodu braku miejsca magazynowego w 1989 roku ograniczono zakup do najważniejszych pozycji, a nawet rezygnowano z darów. W tym czasie zbiory narastały o około 1500 woluminów rocznie.

Po przeniesieniu do nowej lokalizacji przy ul. Narutowicza możliwe było zintensyfikowanie starań nad skompletowaniem i rozwinięciem księgozbioru biblioteki. W 1990 roku zbiory liczyły już 8100 woluminów, w tym wydawnictwa zwarte – 4265, wydawnictwa ciągłe – 2367, prace magisterskie – 755, prace dyplomowe – 584 oraz depozyt z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego – 93 woluminy.

W latach dziewięćdziesiątych przyrost księgozbioru utrzymywał się na stałym poziomie i wynosił około 2000 woluminów rocznie. W związku z komputeryzacją biblioteki do zbiorów zaliczyć należy także dyskiety komputerowe zawierające elektroniczne bazy danych. Początkowo w 1994 roku ich liczba wynosiła 103 sztuki, by w następnych latach wzrosnąć do około trzystu. Od 1995 roku przestały napływać do biblioteki prace magisterskie, które zgodnie z ustaleniem Rady Wydziału od tego roku miały być przechowywane w katedrach. Zgromadzone przez bibliotekę prace magisterskie mogły być udostępniane na podstawie pisemnej zgody promotora i autora. Prenumerata czasopism w tych latach wynosiła 120 tytułów czasopism, w tym siedem tytułów czasopism obcojęzycznych.

Od 2000 roku biblioteka ściśle współpracuje z wydawnictwem prawniczym Lexis Nexis oraz C.H. Beck. Dzięki temu przekazywano bibliotece nieodpłatnie jeden egzemplarz każdego ukazującego się tytułu. Nowości były prezentowane w gablotach, a następnie przechodziły na własność biblioteki. W ten sposób Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji zyskała bogaty księgozbiór literatury prawniczej.

Ważnym sposobem gromadzenia księgozbioru był nadal napływ darów. Dzięki staraniom ówczesnego kierownika biblioteki mgr Danuty Rejmer-Brody uzupełniono wydawnictwa seryjne z wydziałów prawa różnych uczelni instytucji prawniczych. Podjęto ścisłą współpracę z bibliotekami prawniczymi z całej

Polski, co skutkowało znacznymi wpływami darów z tych instytucji, a także wymianą publikacji.

Utworzenie w 2009 roku wypożyczalni, w ramach struktury biblioteki, wymusiło zakup nowego księgozbioru, głównie podręczników i skryptów dla studentów, źródeł oraz wzorów pism. Każdy z tytułów został zakupiony w większej liczbie egzemplarzy. Z chwilą utworzenia wypożyczalni było to 260 woluminów, które zostały zainwentaryzowane w odrębnym inwentarzu.

Obecnie księgozbiór Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji wynosi w czytelni około 23 tysięcy woluminów wydawnictw zwartych, ponad 8500 woluminów wydawnictw ciągłych oraz około 2000 woluminów wydawnictw zwartych wypożyczalni. Prenumerata czasopism utrzymuje się na stałym poziomie około 160 tytułów, w tym dziesięć tytułów wydawnictw obcojęzycznych. Prenumerata jest finansowana ze środków Biblioteki Głównej US, natomiast zakup wydawnictw zwartych odbywa się przy większościowym udziale Wydziału i jest prowadzony w ścisłej współpracy z pracownikami naukowymi. Są to publikacje niezbędne do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz potrzebne do pracy naukowej.

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji US wciąż się rozwija. Napływają kolejne dary, dokonuje się zakupu nowego księgozbioru. Zaczyna brakować zatem miejsca magazynowego. W najbliższej przyszłości konieczne będzie podjęcie kroków zapewniających miejsce na nowy księgozbiór.